

Suomalaista sotilastoimintaa Natossa ja EU:ssa

Sisäänkäynti Naton päämajaan Everen kaupunginosassa Brysselissä. (kuva: NATO Photos)

Puolustusvoimien kansainvälinen yhteistyö laajenee kaiken aikaa maan poliittisia päämääriä tukien totutun rauhanturvaamisen ja sotilasasiamestojinnan lisäksi muihin yhteistyömuotoihin. Puolustusvoimien työntekijöitä työskentelee yli kaksikymmentä tällä hetkellä mm. NATO- ja EU-yhteistyöhön pohjautuen näiden organisaatioiden esikunnissa ja elimissä. Suurin osa tuosta joukosta on upseereita, mutta joukossa on myös muiden henkilöstöryhmien edustajia.

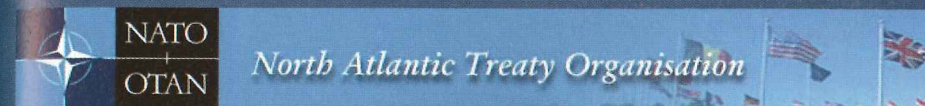
Nato-yhteistyön perusta

Suomen ja Naton yhteistyö perustuu nyky muodossaan vuonna 1994 alkaneeseen rauhankumppanuuteen (Partnership for Peace). Toiminnan lähtökohtana on parantaa Suomen osallistumisvalmiutta Nato-

johtoiseen kriisinhallintaan. Vuonna 1997 Suomi perusti Brysseliin Belgian suurlähetystönsä yhteyteen oman Nato-edustuston (Suomen edustusto Pohjois-Atlantin Liitossa, NAE), joka muutti suurlähetystöstä erilleen Naton päämajan viereen keväällä 1998.

Suomen Nato-edustusto

Edustustoa johtaa Suomen Belgian suurlähettiläs. Edustustossa työskentelee noin 25 suomalaista, joista puolustushallinto-taustaisia henkilöitä väljästi tulkiten on tätä nykyä kahdeksan: viisi sotilasta, puolustusministeriön lähettämä puolustusasiainneuvos ja kaksi puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen palveluksessa Suomessa työskennellyttä sihteerä. Poikkeukselliseksi tilanteen tekee se, että myös nämä puolustushallinnon edustajat NAE:ssa ovat ulkomministeriön palveluksessa ja virkavapaalla omasta toimestaan. Em. sotilasta kaksi toimii apulaisotilasedustajan tehtävämikikeellä. Näistä vanhempi (ev/prkenr) työskentelee sotilasedustajan "pysyvänä sijaisena" Nato-asioissa. Itse sotilasedus-

tajalla on toimisto sekä Nato-, että EU-edustustossa, painopisteen ollessa täysjäsenyytemme vuoksi EU-asioissa. Apulaisotilasedustajien lisäksi Nato-edustustossa työskentelevät puolustusmateriaaliasiantuntija (erikups/ups) ja sotilasasiatuntija (ups/ou). Jälkimmäisen erityisalaksi on nimetty - ainakin toistaiseksi - johtamisjärjestelmäalan yhteistyö.

Muut sotilastehtävät Nato-ympäristössä

Suomen Nato-edustuston lisäksi suomalaista sotilashenkilöstöä on sijoitettu tarpeen mukaan Naton esikuntiin joko normaaleiksi työntekijöiksi tai yhteysupseereiksi. Tällaisia paikkoja ovat tällä hetkellä Naton Euroopan joukkojen komentokeskus SHAPE eteläisessä Belgiassa, alueelliset johtoportaat AF North Hollannin itärajalla Brunssumissa ja AF South Italian Napolissa sekä Naton komentorakenteen ulkopuolinen EUROCORPS-esikunta Ranskan Strasbourgissa. Puolustusvoimat punnitsee vastaavia paikkoja alati muuttuvan tilanteen mukaisesti.

Naton päämajassa Suomelle on avautunut joitakin "harjoittelijapaikkoja". Näissä paikoissa työskentelevä henkilöstö toimii osana Naton normaalia organisaatiota, vaikka Suomi maksaakin heidän palkan. Nämä paikat on miehitetty toistaiseksi erikoisupseereilla tai puolustusvoimien siviilihenkilöstöllä. Tehtävien hoidon kautta on saatu arvokasta, kokemuspohjaista tietoa hoidetun tehtävänalan suhteen paitsi itse Natossa, myös sen yksittäisissä jäsenmaissa.

Varsinaisen Nato-yhteistyön ulkopuolella, kuitenkin hyvin lähellä sitä on toiminta Länsi-Euroopan Puolustusvälineryhmittymässä (Western European Armaments Group, WEAG). Suomi on ollut tämän entisen Länsi-Euroopan Unionin (Western European Union, WEU) yhteydessä toimineen elimen täysjäsen vuodesta 2001. Tällä hetkellä WEAG:n toimintaa seuraa Brysselistä käsin NAE:n puolustusmateriaaliasiantuntija.

Toiminta EU:n jäsenenä

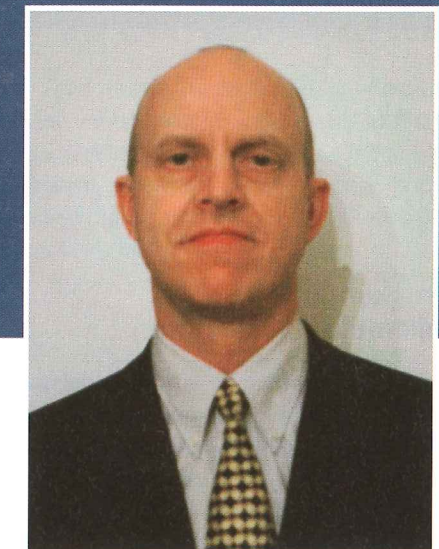
Suomen asema EU:n täysjäsenenä tuo myös puolustussektorillemme tiettyjä voittoja. Euroopan Unionin puolustus- ja turvallisuuspolitiikka (European Security and Defence Policy, ESDP) toimii poliittisen tason kattomäärätteenä, jonka soveltamista käytäntöön toteuttavat ja valvovat toimielimet tarvitsevat sotilaallista asiantuntemusta. EU valmistautuu myös toimimaan mahdollisimman itsenäisesti eri tasoissa kriisinhallintatilanteissa. Ensimmäiset, luonteeltaan vielä melko suppeat operaatiot on jo päästy toteuttamaan.

Suomen EU-edustusto

Brysselissä sijaitseva Suomen pysyvä edustusto EU:ssa (EUE) on ulkoasiainhallintomme suurin ulkomaanedustusto; työntekijöitä on satakunta. Puolustushallinto on edustettuna kolmen upseerin ja yhden puolustusministeriön erityisasiantuntijan voimin. Suomen sotilasedustaja EU:ssa on kenraalikuuntaan kuuluva upseeri ja kuten mainittu, hän toimii samalla myös Suomen virallisena sotilasedustajana Natossa. Apunaan hänellä on EU-asioissa kaksi apulaisotilasedustajaa, jotka työskentelevät muodollisesti ulkoasiainhallinnon palveluksessa. Tämä ryhmä tarjoaa paitsi sotilaallista asiantuntemusta EU:n neuvoston suurlähettilästason komiteoissa (COREPER, PSC) ja näiden valmisteluelimissä, edustaa Suomea varsinkin viikoittaisissa EU:n sotilaskomitean työryhmissä (esim. Military Committee Working Group, MCWG), ja sotilasedustajan toimin varsinaisessa sotilaskomiteassa (EU Military Committee, EUMC) puolustusvoimien komentajan edustajana. Kahdesti vuodessa EUMC kokoontuu ns. CHOD-kokoonpanossa, jolloin kunkin jäsenen puolustusvoimien komentajat saapuvat paikalle henkilökohtaisesti.

EU:n sotilaskomitea

Keväällä 2001 kenraali Gustav Hägglund tuli valituksi vasta perustetun EU:n sotilaskomitean ensimmäiseksi varsinaiseksi puheenjo-

Kirjoittaja: yliluutnantti Matti Kesäläinen, palvelee osastoupseerina Pääesikunnan turvallisuusosastolla ja on työskennellyt Suomen Nato-edustustossa Brysselissä ja EU:n sotilasesikunnassa.

tajaksi. Tästä syystä Brysseliin saatiin varsin lyhyellä varoitusaajalla uusi suomalaisotilaiden delegaatio. Puheenjohtajaa seurasi myös avustaja/autonkuljettaja (sotilasamattihenkilö), taloudenhoitaja (siviili Pääesikunnasta) sekä sotilasneuvonantaja (ye-ups). Ryhmän toiminta on ollut ymmärrettävästi paitsi kiinteää, myös kiireistä.

EU:n sotilasesikunta

Osana EU:n neuvoston pääsihteeristöä aloitti kesällä 2001 toimintansa noin 135 hengen vahvuinen EU:n sotilasesikunta. Esikunnan työskentelykieli on muusta toimintaympäristöstä poiketen yksiselitteisesti englanti. Sotilasesikunta on sotilaskomitean työrukkanen ja sitä johtaa kenraaliluutnantin arvoinen upseeri. Esikunta jakautuu komento-osiin ja viiteen osastoon. Organisaatiossa työskentelee tällä hetkellä viisi suomalaisupseeria, joista yksi everstitasosessa toimistopäällikkötehtävissä (Branch Chief). Loput työskentelevät majuri-everstiluutnantti -tasoisissa osastoesiupseerin (Action Officer) tehtävissä. Yksi Suomen neljästä paikasta on lainassa Tanskalta, joka ei osallistu EU:n sotilaalliseen yhteistyöhön. EU:n laajeneminen ei kasvata "täysimääräisesti" EU:n sotilasesikunnan henkilövahvuutta, mistä syystä suomalaisupseeriden määrä esikunnassa on oletettavasti jatkossa nykyistä hieman pienempi.

Omaehtaisia kokemuksia Natosta

Artikkelin kirjoittajalle tarjoutui tilaisuus työskennellä puolustusvoimien palveluksessa Brysselissä yhtäjaksoisesti neljän ja puolen vuoden ajan. Ensimmäiset kolme vuotta palvelin Suomen Nato-edustustossa; aluksi sotilasasiamiehen avustajana ja sitten sotilasasiantuntijana, vastuualueena viesti- ja johtamisjärjestelmälän yhteistyö. Tehtävässä ei ollut edeltäjää, mikä takasi mielenkiinnon ja haasteellisuuden. Natolla on viesti- ja johtamisjärjestelmälällä laaja NC3-työyhteisö (Nato Command, Control and Consultation), jossa päävastuun kantaa NC3 Board (NC3B). NC3B koostuu kahdeksasta komiteasta, näiden alakomiteoista ja työryhmistä, joista yli 30 on avoinna partnerimaille. Johtamisjärjestelmälän sotilasasiantuntija pyrkii pitämään puolustusvoimat tietoisena tämän kentän tapahtumista osallistamalla kokouksiin ja raportoimalla niistä sekä tukemalla kotimaisia kokousosallistujia. Lisäksi voi tapauskohtaisesti yrittää edistää suomalaisen tietotaidon käyttöä ja viestiä tällä sektorilla.

Nato-työryhpeamani suurin yksittäistehävä - PE:n toimeksiannosta - oli yrittää osaltani vaikuttaa siihen, että teknisestä kehittyneisyydestään tunnettu maamme saisi järjestettäväkseen harjoituksen, jossa voitaisiin harjoitella kriisinhallintaoperaation johtamisjärjestelmien käyttöönottoon liittyviä, usein vaikeita ja monitahoisia yksityiskohtia. Kaikki maat kun tuppavaat pitämään kiinni omista työtavoistaan, mistä syystä lopputulos kriisinhallinta-alueella ei aina ole kaikkein suotuisin ja tätä suunnittelutason yhteistyötä on syytä parantaa. Aikaisemmin Naton ulkopuolisten maiden järjestämiä harjoituksia ei ole saatu osaksi Naton virallista harjoitusohjelmaa. Harjoitukselle annettiin nimeksi Cooperative Knowledge ja se järjestettiin Suomessa syyskuussa 2003.

Nato-maiden kollegat (C3-edustajat) olivat pääsääntöisesti tietyn senioriteetin omaavia upseereita, tyypillisesti kohta eläkkeelle jääviä everstiluutnantteja tai everstejä. Tuossa ympäristössä partnerimaan kapteenin oli pakko ensin ns. tienata paikkansa, ennen kuin yhteistyö alkoi kun-

Ulko- ja puolustusministerikokous alkamassa EU:n neuvoston pääsihteeristön tiloissa Justus Lipsius -rakennuksessa Brysselissä. (kuva: Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristön lehdistöpalvelu)

nolla sujua. Melko nopeasti tuo työyhteisö kuitenkin otti allekirjoittaneen ja muutkin Naton ulkopuoliset johtamisjärjestelmälän pysyvät edustajat (itävaltalainen ja slovakialainen eversti) mukaansa normaaleiksi toimijoiksi.

EU-työympäristönä

Kun EU:n sotilasesikunnan perustaminen meni läpi henkilökohtaiseksi hämmästykseni suhteellisen nopealla aikataululla poliittisessa päätöksentekoympäristössä vuonna 2000, esikunnan perustamista varten muodostettiin pieni suunnitteluryhmä, johon siirtyi Helsingistä myös yksi suomalaisupseeri (ev Esa Pulkkinen). Esikunnan ja sitä ympäröivien poliittisten rakenteiden tietoverkot ja yhteystarpeet piti määrittellä. Näin ollen Nato-edustustoon kumpusi virka-apupyynnö ja tulini värväytyksi varsinaisen tehtäväni ohella suunnittelemaan yhdessä EU:n siviilisektorin kanssa näitä verkkoja ja järjestelmiä. Kun varsinainen EU:n sotilasesikunta sitten aloitti toimintansa kesällä 2001 ja Tanska ilmoitti jättävänsä täyttämättä Action Officer -paikkansa CIS-osastolla (Communications and Information Systems), Suomi ilmoitti kiinnostuksensa paikkaan ja sai sen täytettyä allekirjoittaneella, vaikka en täyttänytään tehtävän edellyttämiä muodollisia vaatimuksia (ye-maj/evl). Olin jälleen tilanteessa, jossa minulla ei ollut edeltäjää ja toimenkuva oli vasta rakentumassa. Puolitoista vuotta tuossa työympäristössä kului no-

peasti ja opetti vähintäänkin kärsivällisyyttä. Asiat kun eivät aina poliittisotilaallisessa ympäristössä etene järkevän tuntuisessa järjestyksessä tai sotilaalliselta kannalta perustellussa aikataulussa. No, ehkä me suomalaiset olemme vähän tiukkapipoisia.

Summa summarum

Vuodet Belgiassa olivat kaikessa suhteessa antoisia ja jättivät elämän mittaiset merkit. Maailma avartui entisestään ja toisaalta jotkin ennakoasenteet saivat vahvistusta. Kaksi mittavaa, toimintatavoiltaan melko erilaista organisaatiota tuli nähtyä sisältä päin. Kertynyt kokemus on yrittävä hyödyntää sekä työ-, että siviilielämässä.

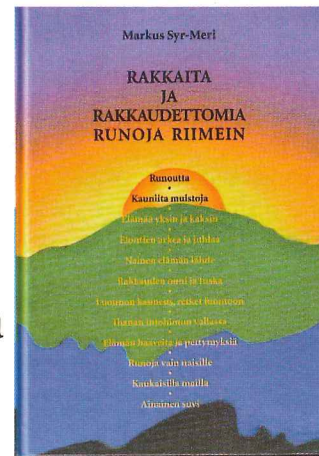
Edellä kuvattujen Nato- ja EU-kokemusten jälkeen voin surutta todeta, että suomalainen opistoupseerikoulutus kestää vertailun varsin monen maan upseerikoulutuksen kanssa. Eikä tee edes heikkoa, kunhan vaan kielitaitoa piisaa. Vertailutaulukoita on silti vaikea ja turhakin lähteä tekemään. Pääasia on, että homma hoituu.

Opistoupseereille on tarjottu rauhanturvaamisen ulkopuolisia ulkomaantehtäviä varsin vähän. Sotilasasiamiehen avustajana toimii tällä hetkellä yksi opistoupseeri ja kaksi on palannut vastaavasta tehtävästä jo takaisin kotimaahan. Puolustusvoimien johto on ilmaissut aikomuksensa kohdentaa opistoupseereita tämänkaltaisiin tehtäviin myös jatkossa. Innostusta kielten opiskeluun!

Lukunurkka

Markus Syr-Meri: Rakkaita ja rakkaudettomia runoja riimein

Kustantaja: Runon Ystävien Runokerho PI, 52, 00971 Helsinki
Kirjapaino: RT-Print Oy Pieksämäki 2003
ISBN 952-91-6028-3 SIDOTTU, 381 sivua

Kaartin kapteeni, evp toimiupseeri, **Mauri Syrjäläisen** kirjoittama runokirja julkistettiin 20.09.2003. Mauri kirjoittaa nimellä; Markus Syr-Meri. Elämän; rakkauden, rakkaudettomuuden ja intohimon mutta myös luonnon sekä arken elämän ja kuoleman aiheista, täyteläisiä, riimein kirjoitettuja runoja.

Runot antavat uskoa ja toivoa ihmi-sen elämään, mutta kertovat myöskin pettymyksistä ja suruista. Laajasta, elämänläheisestä teoksesta löytyy varmasti jokaiselle jotakin. Upeat, värikkäät kan- net antavat kirjalle juh-lavan vaikutelman.

Kirja on hieno, lankasidottu, kovakantinen teos, joka käsittää 12 osaa.

Osat ovat: RUNOUTTA, KAUNITA MUISTOJA, ELÄMÄÄ YKSIN JA KAKSIN, ELONTIEN ARKEA JA JUHLAA, NAINEN ELÄMÄN LAHDE, RAKKAUDEN ONNI JA TUSKA, LUONNON KAUNEUS JA RETKET LUONTOON, IHANAN INTOHIMON VALLASSA, ELÄMÄN HAAVEITA JA PETTYMYKSIÄ; RUNOJA VAIN NAISILLE, KAUKAISILLA MAILLA, AINAINEN SUVI.

Mauri Syrjäläinen on pitänyt useita runonäyttelyitä julkisilla paikoilla. Näyttelyissä on ollut noin 100 runoa valokuvakehyksiin sijoitettuna. Näyttelyt ovat kestäneet kerrallaan kuukauden ajan. Ko:n kaltanen näyttely, tietävästi ensimmäinen Suomessa, oli jo talvella 1997.

Kirjan myynti: Runon Ystävien Runokerho, PL 52, 00971 Helsinki, hyvin varustetut kirjakaupat ja Mauri Syrjäläinen, Korvatunturintie 1 E 73, 00970 Helsinki, puh. 0400 422 543. Kirjan hinta on 25 € + 5 € posti- ja lähetyskulut.

Avain ajankohtaiseen tietoon:

www.paallystoliitto.fi

Urheilun tuen apurahat

Päälystöliiton Urheilun Tuen apurahoja myönnetään vuosittain liiton jäsenille joko käytyjen valmennuskurssien kustannuksiin tai omaan henkilökohtaiseen valmentautumiseen / kilpailukustannuksiin, siis vuoden 2003 aikana muodostuneisiin kustannuksiin. Anomuksessa pyydetään selvittämään apurahan käyttötarkoituksesta riippuen ainakin seuraavat tiedot

- valmennuskurssi

- * mikä kurssi
- * missä, milloin ollut
- * muut mahdolliset tiedot

- oma valmentautuminen/ kilpaileminen

- * laji
- * saavutukset
- * muut tiedot

Kustannuksista pyydetään selvittämään EHDOTTOMASTI

- kokonaiskustannukset
- muiden maksamat kustannukset
- omat kustannukset

Henkilötiedoista seuraavat tiedot

- nimi osoitteineen ja puhelin numeroineen
- pankkiyhteystiedot
- yhdistyksen nimi, jossa on jäsenenä

Anomukset pyydetään toimittamaan viimeistään 9.12.2003 mennessä faxilla numeroon (016) 3560716, sähköpostilla reijo.martin@pp.nic.fi tai kirjallisesti osoitteella

Urheiluterveisin Reijo Martin
Kaijanpalo 26 96910 Rovaniemi

ADRESSIT JA TEKSTAUKSET

- onnitteluihin ja suruvalitteluihin
- tekstaukset myös asiakkaan omaan materiaaliin

Puh. (09) 4785 0211 ja 4785 0213
Fax (09) 4785 0100

KUNNIAMERKIT KUNTOON

- uudet nauhat ja merkkien asettelu oikeaan järjestykseen, ompelu
- pienoiskunniamerkkien, solkien ja kunniamerkinappien myynti

Puh. (09) 4785 0209 ja 4785 0207
Fax (09) 4785 0100

Sotainvalidien Veljesliitto
Kasarmikatu 34 A, 00130 Helsinki

Päällystön
Naisten Liitto r.y.

Lumoavat leidit lomalla

Teksti: Johanna Aittonen

Mitä nykypäivän kiireinen perheenäiti lomaltaan toivoo? Valmista herkullista ruokaa, ennen kaikkea aikaa syödä herkutellen ja nukkua niin paljon kuin haluaa. Tätä kaikkea ja niin paljon muuta kadehdittavaa tarjosi Päällystön Naisten liiton järjestämä virkistymisviikko 8 -13.6.2003 Lap-pajärven Kivitipussa.

Parisenkymmentä eri puolilta Suomea kotoisin olevaa Lumoavaa Leidiä vietti ihanan ja antoisan loman kylpylä Kivitipussa. Ikäjakauma oli 28 -70 vuoden väliä. Tunnelma oli rento, johon ensiker-talaisenkin oli erittäin helppo liittyä mu-kaan.

Tarjolla oli askartelua, ihania hieron-tahetkiä ja erilaisia hoitoja sekä virkistystä mielelle ja jaloille. Tutustuimme golfin

saloihin. Kirjoitan isolla kunnioitukselle "golfareita" kohtaan, sillä sain huomata, että on äärettömän raskasta lyödä 20 har-joituspalloa kentälle, jos osuu joka 5 lyön-nillä itse palloon.

Vastaanotosta sai vuokrata sauvoja sauvakävelyä varten ja pienellä opastuk-sella tämä laji saavutti suuren suosion. Sauvojen kanssa oli myös huomattavasti helpompi pistäytyä golf-klubilla pulla-kahvilla.

Aamuvirkkujen oli mahdollista uida, jumpata, sauna. Illan virkut, porukkame kantelekurssilaiset keksivät tarkastella lähiseudut.

Sää oli viikon aikana kylmä ja kos-tea. Unelma rantalöhöilylomasta jäi täyt-tymättä, lomaa varten hankitut uikkarit käyttämättä. Jaksamiseen eväitä saimme

iloa ilmaisuun kurssilta, jossa opettelime pukemaan sanoiksi tunnelmaa.

Viimeisen päivän illanvietossa oli hai-kea jäähyväistunnelma. Lupasimme toi-sillemme nähdä uudestaan. Ikäeroista huolimatta tunsimme kaikki olevamme kuin yhtä perhettä.

Muistoissamme säilyvät kalakukkojen syöntiohjeet ja nämä kaikki koetut haus-kat hetket ja retket.

Allekirjoittaneen verkkareissa säilyvät pitkään ne hirventaljasta lähteneet karvat, joita yhdessä yritettiin epätoivoisesti nyp-piä pois.

Yhdessä teimme lomasta ikimuistoi-sen. Teitä kaikkia ikävöiden, Johanna.

Yleismestaruuskilpailu 2003

Yhdistys	hiihto	ammunta	suunnistus	yhtpist
1. Vekaranjärvi		21	16	37
2. Keuruu	19		18	37
3. Mikkeli		18	19	37
4. Kajaani	21	15		36
5. Saaristomeri	16	19		35
6. Hamina		16	17	33
7. Sodankylä	17	13		30
8. Lahti	18	8		26
9. Pohjois-Karjalan Raja	14	12		26
10. Luonetjärvi		10	15	25
11. Kaakkois-Raja			21	21
12. Huovrinne		17		17
13. Utti	15			15
14. Kontioranta		14		14
15. Parola		11		11
16. Lapin Raja		9		9
17. Lappeenranta		7		7
18. Oulu		6		6
19. Kotka		5		5
20. Rovaniemi		4		4
21. Halli		3		3
22. Pohjanlahti		2		2
23. Ilty Rissala		1		1

Vekaranjärven Päällystöyhdistys otti kiinnityksen vuoden yleismestaruuskilpailupokaaliin. Kuvassa Vekaranjärven edustaja Tuomo Vaikkinen vastaanottaa urheilujohtaja Reijo Martinilta ja Mika Oraselta komean pystin.

Luottamusmies lähti

Kauhavan Päällystöyhdistyksen pitkäaikainen luot-tamusmies Oiva Kalervo Keski-Koukkari siirtyi reserviin 1.9.2003 alkaen.

Neljän kerhon ampumakisat päättyivät

Teksti: Kari Lehtimäki

Kauhavan Ilmasotakoulun ampumaradoilla käytiin kisat, jolla 55 vuotta jatkunut perinne päätettiin.

Neljän kerhon kilpailut olivat maamme vanhimpia ampu-makilpailuja. Kilpailuihin ovat osallistuneet Kauhavan, Vaa-san, Oulun ja Kokkolan kerhojen aktiivijäsenet. Vuonna 1978 mukaan tulivat evp-jäsenet. Kilpailut järjestettiin vuorovuosi-eri kerhojen välillä. Varuskuntien lakkauttamisen joh-dosta kilpailujoukkueita on jouduttu muuttamaan siten että mukana on ollut myös Luonetjärven kerho. Osallistujamää-rien pienentyessä ja ampumaharrastuksen hiipuessä päätet-tiin pitää jäähyväiskilpailut, jolla 55 vuotta jatkunut perinne päätettiin.

MARKOVILLA Mökkeihin 1 ja 2 voi ottaa lemmikin mukaan

viikko 1	(27.12.-3.1.)	asunnot 1-5
viikko 2	(3.-10.1.)	asunnot 1, 3, 4 ja 5
viikko 3	(10.-17.1.)	asunnot 1-5
viikko 4	(17.-24.1.)	asunnot 1, 2, 4 ja 5
viikko 5	(24.-31.1.)	asunnot 1, 2, 4 ja 5
viikko 6	(31.1.-7.2.)	asunnot 1, 2, 4 ja 5
viikko 7	(7.-14.2.)	asunnot 1, 2, 3 ja 5
viikko 18	(24.4.-1.5.)	asunnot 1 ja 3

KOLI Pikku Kontioon voi ottaa lemmikin mukaan

viikko 2	(4.-11.1.)	Iso-Otso
viikko 3	(12.-18.1.)	Pikku Kontio
viikot 4	(11.-18.1.)	Iso-Otso
viikot 4	(18.1.-25.1.)	molemmat huoneistot
viikko 5	(25.1.-1.2.)	Pikku Kontio
viikko 6	(25.-29.1.)	Iso-Otso
viikko 6	(2.-4.2.)	Pikku Kontio
viikko 7	(1.-6.2.)	Iso-Otso
viikko 7	(8.-9.2.)	Pikku Kontio
viikko 7	(12.-15.2.)	Pikku Kontio
viikko 7	(8.-13.2.)	Iso-Otso
viikko 14	(28.3.-4.4.)	Pikku Kontio
viikko 16	(14.-18.4.)	Iso-Otso
viikot 17-18	(18.4.-2.5.)	molemmat huoneistot

RAUHALINNA Vierumäki

viikot 2-7	(3.1.-13.2.)	molemmat huoneistot
viikko 9	(20.-27.2.)	B 108
viikko 10	(27.2.-1.3.)	A 108
viikko 10	(27.2.-5.3.)	B 108
viikko 11	(9.-12.3.)	molemmat huoneistot
viikot 12-13	(12.-26.3.)	molemmat huoneistot
viikko 14	(26.3.-2.4.)	B 108
viikot 15-18	(2.4.-2.5.)	molemmat huoneistot

Huoneistoon B 108 voi ottaa lemmikin mukaan

Helsingin asuntojen varaustilanne syksyllä 2003/molemmat asunnot käytössä ma-su:

huom, vuoden 2004 varauksia marraskuun alusta!

Runeberginkadun asunto

Vapaana olevat ajankohdat:

marraskuu 16.-20.11., 22.-30.11.

joulukuu 1.-5.12., 7.- 12.12., 13.-23.12.

Töölöntullinkadun asunto

Vapaana olevat ajankohdat:

marraskuu 16.-21.11., 23.-29.11.

joulukuu 1.-4.12, 7.-12.12., 14.12.-20.12., 21.-31.12.

Peruutus paikkoja kannattaa kysellä.

Huom, alle 7 päivän peruutuksista peritään 50 €:n maksu, ei sairaustapaukset/lääkärintodistus (vast.) Epäselvyyksi-en/väärinkäytösten vuoksi, lomakohteiden varaukset liiton toimistolta

Ei suoraan kohteesta.

Edellisessä lehdessä oli virheellisesti tieto, että varauksia vuodelle 2004 otetaan vastaan marraskuun alusta, tämä koski Helsingin (kaupunki) asuntoja. Lomakohteiden normaaliin varausmenettelyyn ei ole tullut muutoksia. Seuraava hakuaika päättyy 15.1.2004. Hakuaika on kesälle 2004.1(1.5.-31.8.2004). Tarkemmat tiedot hakuaikoja koskien löytyy Päällystöliiton kalenterista.

Ledare: Kommendörernas och förmännens verksamhet under lupp;

ordförande Mika Oranen

Det nya lönesystemet testar förmännens personalledarskap. Inom försvarsmakten har man alltid kunnat leda sakfrågor mycket exakt. Tyngdpunkten är och har varit i att kunna saker, personalledningen återigen har baserat sig på auktoritärt ledarskap och orderkultur. Förmännens utbildning i ledarskap grundar sig på att leda krigstida trupper. Detta ger i och för sig goda, även inom samhället högt uppskattade grunder i ledarskap. Den fredstida arbetsgemenskapen är dessvärre inte en militärenhet man leder i krig eller fred. I en modern arbetsgemenskap verkar andra krafter. Inte order och kontroll utan verksamhetsfrihet och ansvar. Inte rädsla för

straff utan uppmuntran och stöd. Inte le-
darfixering utan öppenhet och samarbete.
Hur färdiga är vi förmän för detta?

Det nya lönesystemets förträffligaste egenskap är arbetstagarens möjlighet att utveckla sig i sitt arbete och samtidigt bringa mervärde åt arbetsgemenskapen och löneförmåner åt sig själv. Utvecklingen kan ske antingen genom förflyttning till mera krävande uppgifter eller genom att bättra den egna arbetsprestationen i den nuvarande arbetet. Det ingår också stora utvecklingsutmaningar i de båda förutnämnda fallen.

Institutofficerarnas karriärplanering är så bristfällig, att man inte just kan tala om det för tillfället. Försvarsmaktens personalchef generalmajor Esa Tarvainen har konstaterat, att det bästa sättet att trygga det centrala i det nya lönesystemet, avancemanget mot att mer krävande uppgifter, är en fungerande karriärplanering. Det är lätt att vara ense med generalen. Karriärstigarna bör skapas individuellt och strukturellt så, att alla institutofficerare oberoende av bransch och trupp, har stegvis stigande karriärsutskikter. Vid behov bör man förnya och utveckla befattningsstrukturen för att uppnå förutnämnda mål. Detta bör alla institutofficerare ha rätt till. I praktiken innebär detta att man lösgör sig från den urkonservativa personalgruppsbetingade befattningsbundenheten. Kommendören för varje trupp ansvarar för en sporrande karriärplanering.

Då vi godkänner ibruktagandet av det nya lönesystemet riktas de största osäkerhetsmomenten mot bedömandet av den personliga prestationen. Som de största problemen, rentav rädslan, ansågs förmännens bristande kunnande i bedömandet av arbetsprestationen samt det ständiga utbyttandet av förmän. Man anade också en brist på sporrande attityd.

Mången gång bedöms arbetsprestationen

av en förman, som inte har någon som helst praktisk kännedom om den bedömda personens arbete, än mindre om prestationens kvalitet. Många förmän har inte ett ögonblick fått utbildning i arbetsbedömning, eventuellt en snutt av det tekniska systemet. I huvudsak byts förmännen med cirka två tre års mellanrum, mångenstädes mycket oftare. Försvarsmakten bör kraftigt satsa på utbildningen av förmännen. Utbildningen bör inte riktas enbart på lönesystemets tekniska bedömningssystem utan framförallt på dess värden och förmännens attityder.

Förmansarbetet möter i det nya lönesystemet en enorm utmaning då lönebefogenheten tillfaller truppförbanden. Förmännen måste kunna motivera sina beslut, vid behov skriftligt. Förmännen bör känna sina underlydandes arbetsuppgifter och konkret känna till prestationsnivån på arbetstagarens arbete. Annars kan han inte bedöma faktorerna som utgör grunderna för avlöningen. Alla sänkningar på kravnivån eller lönen är ett misslyckande av kommendören, som inte är ämnat att ske. Ansvaret ligger hos organisationen och förmännen. Varje beslut, om än så litet, inverkar på lönen, direkt eller indirekt.

Ett lyckat ibruktagande av det nya lönesystemet kräver försiktiga och visa åtgärder. De första verkliga testerna är lönebetalningen i december med nya lönegrunder och de följande utvecklingssamtalen i början på nästa år. Till dess är det tid att förbereda sig. Man har en gång för alla inte råd med att misslyckas. Det sporrande lönesystemet behöver nu lyckanden för att vara sporrande. Detta är fast på förmännen.

Mika Oranen
ordförande

KEPPEJÄ MYYTÄVÄNÄ...

Rovaniemen Päällystö r.y.

Myy Kepit kepitettävälle

- Siisti ja laadukas sorvaus
- Kiiltävän mustaksi maalattu
- Kahva ja kepin kärki aitoa hopeaa
- ilman kaiveruksia

HINTA

- 1 keppi 120 euroa
- yli 10 keppiä 110 euroa kpl

Yhteyshenkilö ja tilaukset

Ltn Mikko Nevala / LapItR
p. (016) 181 4626 / ej

Representantmöte godkände det nya lönesystemet nästan enhälligt

Samuli Vahteristo

Befälsförbundets representantmöte godkände efter omröstning erbjudandet om det nya lönesystemet man förhandlat om med arbetsgivaren. Det historiska beslutet beseglades genom representantskaps ordförande,

Toni Joutsias, klubbslag den 29 oktober. Det nya lönesystemet tas retroaktivt i bruk från och med början av september för de inom försvarsmakten anställda institutofficerarnas del. Inom gränsbevakningsväsendet fortsätter arbetet och institutofficerarna är med och utvecklar ett nytt lönesystem i samarbete med arbetsgivaren.

Enligt Befälsförbundets ordförande **Mika Oranen** betyder beslutet det, att lönen i fortsättningen bättre än tidigare motsvarar arbetets krav.

- Det garanterar också bättre möjligheter för löneintressebevakning.

Andan på mötet var konstruktiv trots några inlägg i bask ton emot det nya lönesystemet och omröstningen.

Lönens tyngdpunkt ändras från begynnelselön till medellön

Före omröstningen poängterade Oranen, att man bör granska avtalet som helhet.

- Infällsvinkeln får inte utgå endast från det personliga planet. Sedan erbjudandet i våras har vi gjort betydande framsteg. Ett godkännande betyder, att betoningen på in-

stitutofficerarnas lönestruktur ändras från begynnelselön till medellön.

Arbetsgivarens ekonomiska satsning på det nya lönesystemet är enligt Oranen också sådant, att det inte lönar sig att lämna det oanvänt.

- Under förhandlingarna har vi kunnat påskynda ibruktagandet av den sk. Viilufinansieringen för det nya lönesystemets del. Det är också en pott som inte kan utnyttjas utan att man godkänner arbetsgivarens anbud.

Före den egentliga omröstningen gjordes en provröstning. Mängden ja-röster utvisade, att det nya lönesystemet kommer att godkännas med klar majoritet. De som visade nej-kortet ville inte ändra sin position. De ville signalera arbetsgivaren, att det kvarblev lönebrister och att dessa i fortsättningen bör korrigeras.

Avtalet kräver skolning

Även ordförande Mika Oranen var lättad då röstningsresultatet blivit klart därför, att löneintressebevakningens möjligheter skulle ha varit nog så få ifall ett positivt beslut inte fattats. Han tyckte, att diskussionerna i mötessalen varit konstruktiva och en signal till arbetsgivaren att det nya lönesystemet inte är färdigt.

- Vi måste reda ut problempunkterna, lägga upp förhandlingsmålen och tillsam-

mans med arbetsgivaren skapa ett rättvist och sporrande lönesystem.

Oranen poängterade skolningens betydelse i samband med det nya lönesystemet.

- Man bör skola förmännen och förtroendemannanätverket till att behärska att avtalets anda verkställs i praktiken. Via förhandlingar bör man kunna ändra på avtalet så att det motsvarar det nya lönesystemets mål.

Enligt Oranen bör Befälsförbundet följa med avtalsutvecklingen inom statsförvaltningens andra sektorer och anpassa sina intressebevakningsmål att motsvara denna utveckling. Han ansåg, att man bör finna förnuftiga lösningar också för anställningsvillkåren för utlandstjänst och avlöningen utomlands då militärernas internationella kommanderingar och uppgifter ökar.

Påverkan av pensionslagen via riksdagsmännen

Mötet fick färskna uppgifter om militärpensionsarbetsgruppens framställning av **Mikko Äikäs**.

- Framställningen gick så gott som oförändrad vidare till riksdagens lagutskott från det som togs upp i senaste Päällystölehti. Det ser ut som om pensionsåldern inte skulle höjas. Vi kommer att hålla kontakt till riksdagsmännen ännu i lagberedningsskedet och tillsammans med förbundets ia-för-
ening se till, att det inte tillkommer försämringar senare.

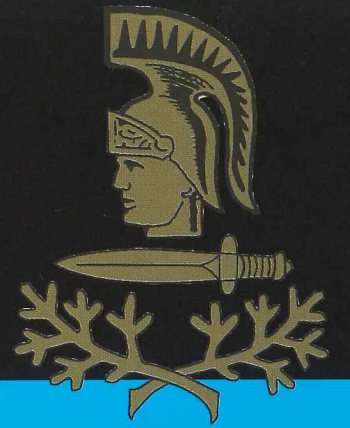
Årets institutofficer tjänstgör på Åland

En av mötets höjdpunkter var premieringarna. Till årets institutofficer valdes kaptenlöjtnant **Volter Högbäck**

från Saaristomeren Merivartiopäällystöry (Skärgårdshavets Sjöbevakningsbefäl rf). Han fungerar som vicechef för Ålands sjöbevakningsområde. Högbäck tackade Befälsförbundet för visad fördomsfrihet och vidsynhet då förbundet valde årets institutofficer från ett område, där man talar svenska som modersmål.

Matti Kemppinen, Isto Kujala och **Markku Rapo** belönades med Befälsförbundets förtjänstmedalj som beviljas av försvarsministern. De har på ett betydande sätt genom sin egen insats inverkat på intressebevakningen inom Befälsförbundets förvaltning, som förtroendemän och det lokala planet.

Päälystö- lehti

Joulukuu 8/2003

Joulu
rauhan juhla s. 32

